

ZANIMIV IRSKI SPOMENIK NA STAREM POKOPALIŠČU SV. KRIŠTOFA V LJUBLJANI

FRANCE MIKLAVČIČ

Pred kratkim je muzejski ravnatelj g. dr. Mal pisal v »Kroniki«, kako je leta 1848. tedanji ljubljanski okrožni glavar baron MacNeven miril puntarske kmete. Ta mož je umrl l. 1873. ter je bil pokopan pri sv. Krištofu, kjer še sedaj stoji njegov nagrobni spomenik.

Zanimivo je, da je navedeni okrožni glavar bil sam iz »puntarske« rodline. Bil je namreč irskega plemiškega pokolenja. Eden njegovih prednikov, Hugh MacNeven, je bil kot »upornik« proti Angležem leta 1602. v Dublinu celo obglavljen. Eden njegovih naslednikov, Viljem O'Kelly, je po nesrečni bitki pri Aughrimu v l. 1691. s kraljem Jakobom zapustil Irsko, prišel preko Pariza v Prago, stopil tam v cesarsko službo in se povzpел do velikih časti. Umrl je kot »comes Palatinus« in tajni svetnik cesarja Karla VI. na Dunaju leta 1751. (Freiherrliches Taschenbuch, Gotha, 1880.)

Pranečak in posinovljenec navedenega tajnega svetnika, Viljem MacNeven, rojen l. 1713. v mestu Ballynahown na Irskem, je bil povzdignjen v baronski stan, postal je rektor praške univerze ter je bil menda celo osebni zdravnik cesarice Marije Terezije, kot piše Alfred Webb (A Compendium of Irish Biography, Dublin 1873). Ta je bil stari oče gori omenjenega okrožnega glavarja. Njegov sin, torej oče našega glavarja, pa je umrl v Pragi l. 1808. ter je dosegel visoko stopnjo dvornega svetnika in vodje češkega deželnega gubernija.

Sin, pokopan pri Sv. Krištofu, je bil baron Ludvik Ahil MacNeven O'Kelly. Tudi ta je bil uradnik v avstrijski upravni službi. Rojen je bil l. 1795. v Pragi. L. 1835. se je poročil z Viktorijo Eleonoro baronico Codelli, hčerko prvega, od Napoleona imenovanega ljubljanskega župana, ki je umrla v visoki starosti šele l. 1897. Mož sam pa je umrl v Ljubljani dne 14. januarja 1873.

Ob vzdolžnem zidu za cerkvijo sv. Krištofa ima postavljen zanimiv nagrobni spomenik, ki je še sedaj precej dobro ohranjen in iz katerega je razvidno, da je tam pokopan poleg njegovega brata Hugona (ki po svojem imenu spominja na svoječasno obglavljenega prednika), tudi njegova hči Viljemina, ki je umrla šele l. 1904.

Spomenik ima naslednji napis v latinskem jeziku:

Ludovicus S/acri/ R/omani/ I/mperii/
Liber Baro MacNeven de Cranagh O'Kelly
ab Aghrim, natus Pragae 16. VI. 1795
obiit Ljubljanae 14. I. 1873.

Baronski grb na spomeniku izkazuje med drugim tri zvezde in s perutmi obdan križ ter napis »Fortiter ac fideliter«. Nadvse karakterističen pa je na spomeniku okrasek, obstoječ iz irske deteljice, angleške rože ter škotskega osata, tipičnih znakov za navedene narodnosti. Kdor pozna zgodovino navedenih treh narodov, bo pač priznal, da je ta kombinacija njihovih karakterističnih oznak nekaj izredno redkega. Dokazuje pa obenem, da se je stara irska rodbina ob novi sijajni karieri na kontinentu pomirila s svojo burnejšo preteklostjo. Vsekakor je spomenik iz gori navedenih vzrokov posebna redkost in bi bilo škoda, če bi ga uničil zob časa.

Irski spomenik na starem pokopališču v Ljubljani